

מהחברים

מתחברים יחד לתורה הזמנית

היכל הגזונים

הצדיק שמתגלה ע"י התלמיד

הרה"ח רבי חיים בנימין וורטהיימר זצ"ל
- נערך ע"י המערכת -

בתורה מבואר שרבי אליעזר הגדול זכה לשלימות ארבעה חלקי הדיבור, היינו שרצה להביא לתיקון העולם ע"י שלימות הדיבור ושלימות האמת, אבל אעפ"כ לא זכה שיקבעו הלכה כמותו, וצריך להבין מה הסיבה לכך.

והענין הוא, שעיקר שלימות הדיבור הוא להכניס את הארת השבת לימי החול, שע"ז מתגלה אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות. וזה מבואר שרבי אליעזר הוא הצדיק בבחינת שבת, ועיקר התיקון הוא כאשר הארתו נכנסת אצל התלמידים שהם בבחינת ימי החול.

וזה נעשה כאשר התלמידים מתחזקים, ואינם חוששים לבת קול, ומאמינים שתורה לאו בשמים היא, ועי"ז בעצמו הם מקבלים כח מרבי אליעזר, שזה האחדות הפשוט שנכנס לתוך הפעולות המשתנות.

ונודע (ליקו"מ ז' ח"ב) שרבי אליעזר הוא דרגת 'בן' בבחינת 'איה', ורבי יהושע הוא דרגת 'תלמיד' בבחינת 'מלוא'. וממילא, ע"י שהתלמיד מתחזק, ע"ז מתגלה שהתלמיד בעצמו נעשה בבחינת 'בן', כי בזה מתגלה גדולתו של רבי אליעזר, ולכן נקראו אז החכמים בשם 'בני', כמ"ש 'צנחני בני'.

הדבר הזה מבואר כמה פעמים בדברי מוהרנ"ת, שעיקר גדולת הצדיקים מתגלה מתוך הארתם בתלמידים, שע"ז רואים גדולת הצדיק בעולם. ככתוב 'היה אדירו - ממנו', שגדולת משיח יתגלה ע"י הארתו בישראל, שזה כח השבת להאיר את ימי החול.

ולכן כל גדולת רבי אליעזר מתגלה רק ע"ז שיכול להרים את ישראל, שמטעם זה נידוהו חכמים, והיה כל ימיו בבחינת יחיד, כי מחמת מדרגתו הגבוהה היה צריך להיות לבדו, ועי"ז היה יכול להאיר אל הפעולות המשתנות, היינו אל החכמים והתלמידים (כמובן בליקו"ה ראשית הגו ג, יא).

ובזה מבואר מה שמובא בסוף המאמר, שכאשר הצדיק יוצא מהצרה אזי הקב"ה משלם נחמות לו ולאבליו, ולאורה לשון נחמה ואבילות שייך על ענין מיתה והסתלקות ולא על צרה.

והענין הוא, שנודע שרבינו גילה מאמר זה כתודה והודאה על שניצול בלעמברג, כי אם היה נשאר שם היה יכול להסתלק שם (ה"מ עט), ורבינו אמר שהיה מוכן להסתלק בלעמברג, מחמת שיש כמה צדיקים שטמונים שם, אלא שחזר ואמר "אני רוצה להשאר ביניכם, שאתם תבואו על קברי" (חיי"מ קצז).

היינו שאם היה מסתלק בלעמברג, היה חסר תיקון העולם שנעשה ע"י ציונו הקדוש המוכן מששת ימי בראשית. ועתה שבא לאומן אינו חושש להסתלק, כיון שכבר נשאר הארתו לצנח, וכדברי מוהרנ"ת "זה הדיבור יקר בעיני מאד, מה ששמעתי בשמו זה הלשון, שאמר אני רוצה להשאר ביניכם, כי כל העולמות תלויים בזה מה שנשאר בינינו" (חיי"מ שם).

וזה עיקר ההודאה כשחזר מלעמברג, היינו על זה של שיוכל להמשיך את הארת שבת, אל התלמידים שהם ימי החול. וזהו ה'נחמה' שיש אחרי הסתלקותו, שהארתו תמשך לצנח, כאשר העינים רואות שמאטים שנה אחר פטירתו מאיר כוחו הגדול על כל המשתטחים על ציונו הקדוש.

והנה ידוע שבעת שגילה רבינו המאמר, היה אצלו אביו רבי שמחה (שיש"ק ב, רפב), ורבינו הזכירו במאמר שהוא בחינת ג' קוי האמת. וזה בחינת השמחה של שבת, כנודע שרבי שמחה היה מתהלך כל ימיו בשדות וביערות, כי זכה להארת שבת.

אבל בנו של רבי שמחה, הוא הצדיק בבחינת 'בן', עליו נאמר 'זה ינחמנו', שיש לו הארת שבת כזו שיכול להכניסה אל ימי החול, ולהאיר לכל אחד בכל מקום שהוא. שע"ז נזכה לעתיד לבוא ליום שכולו שבת, דהיינו שגם ימי החול יהיו בבחינת שבת. וכמובא שמישיח אינו יכול לבוא בשבת (ערובין מג), כי כל התגלות משיח הוא ההארה לימי החול דווקא.

קנה לך חבר

שעת מבחן!

ראש חודש שבט תשפ"ה. שאריות הסופגניות כבר אָפְלוּ ואינם, הפתילות הקדושות עלו בעשן השמימה. מהחנויות עולה ניחוח הפירות היבשים של החג הקרב ובא...

כאן מתחיל המבחן הגדול!!

אחרי שלושה חודשים של הליכה עם התורה, יתכן שהמשפט 'להמשיך את הארת שבת לימי החול' נעשה קצת נדוש, אבל התובעניות שלו לא נעלמת עם הזמן. להפך - היא רק הולכת ומתגברת.

לאחר שחלפו להם ימי החנוכה, וכנגדם מתנשאים ימי החול במלוא עוזם, ישנה שאלה פנימית שאינה נותנת מנוח.

השאלה הזו לא נעימה כל כך, אך היא נוקבת עד העצם:

אתה משתוקק לקבל אור וחיות, ומייחל שה' יתגלה בליבך, או שאתה רוצה לעשות את מה שיקר מאוד בעיני ה' באמת?!

את התשובה תענה לעצמך, עדיף בשדה...

בכל זאת ננסה להעניק לך פרמטר לבדיקה עצמית:

תענה בכנות, האם אתה מוכן לחגוג היום, ב' שבט, את חג החנוכה? נדייק את השאלה. האם אתה מוכן לדרוש את ה' בתוך אפלוליות ימי החול, כאילו היית עכשיו באמצע להתרפק על 'מנותר קנקנים' רווי געגועים?

לשוננו החריפה-מתוקה של רבי נתן מטבריה מגדירה את התורה הזו כך - "הַדְּבָרִים הָאֵלֶּיךָ הֵם מְמִשׁ נֶס חֲנֻכָּה, שִׁירָה שְׂכִינָה לְמִטָּה מְעֻשָׂה לְאֲנָשִׁים כְּעֶרְכֵינוּ...".

שים לב -

'הדיבורים האלו' בעצמם הם 'נס חנוכה'!

הנס הזה איננו מוגבל לחודש כסלו בלבד, הוא אינו מוגבל לזמן ולמקום, וגם לא לרגעים של הארה אלוהית. נס הוא דבר שמעל לזמן ולטבע, זו הסיבה שהוא גם יכול לרדת למטה מעשרה.

כן. גם בראש חודש שבט.

טוב, ניסינו... זה לא זה!

כולנו מכירים את 'ימי החול', הימים שבהם אתה פשוט לא קרוב וסמוך אליו יתברך, ניסינו להתחזק ולדרוש את ה', וכולם לא קרה. לא הרגשנו שחנוכה חוזר אלינו ממנהרות הזמן העתיקות, הכל נשאר אותו דבר.

אבל דווקא לאחר הכישלון הזה, עלינו לעמוד במבחן הקשה:

להיות מוכנים להתמסר למה שיקר מאוד בעיני ה'. לדרוש אותו בלי להעביר את חנוכה לחודש שבט! לחגוג את חנוכה בתוך ימי חול חשוכים. להביט בערגה אל הנרות הקטנטנים - אפילו שהם כבויים!

'בסוף' תאיר הנחמה, 'תחיו עצמיכם, כי בְּיָדַי יִהְיֶה לָנוּ אֲחֵרִית טוֹבָה...".

פשט התורה

ביאור משולב שזוה לכל נפש

של ישראל היא גבורתו של הקב"ה [כנתבאר לעיל], **דְּהִינּוּ על יְדֵי הַכֹּחַ וּגְבוּרָה** שניתן לישראל בתפילתם, עיזי מאיר היבור, **שָׁזָה בְּחֵינִית** שם אֵל שהוא **על שם הַתּוֹ, מאיר הדבור על יְדֵי הָאָמֶת** שמתגלה. **בִּי כּוּחַ הַתְּפִלָּה** לבטל את גזירות הטבע, היא **רק על יְדֵי אָמֶת** שמתוך הצרה האדם צועק בתפילה באמת, והוא ממיר בכך שכל הכוח לצאת מהצרה זה רק בתוקף גבורתו וכוחו של השי"ת, **כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב** (שם): **"קִרְבוּ ה' וְכוּי לְכָל אֲשֶׁר יִקְרְאוּ בְּאָמֶת"** שמבינים את האמת של התגלות אחדותו יתברך:

עד כאן התבאר השם הראשון מג' השמות. הארה
זו תחילת היציאה מהחושך והשקר של הנהגת הטבע - להארת האמת. השקר מטעה
שהבריאה נפרדת מהשי"ת, והיכולת לבטל את חוקי הטבע מראה שהכל נמצא כחומר ביד היוצר השי"ת. הארת האמת שמוסיפה להתגלות ע"י השמות הנוספים, היא עוד מדרגה של גילוי האמת בתוך הבריאה א."

השם השני ה' **אֱלֹקִים**, **זֶה בְּחֵינִית** הארת האמת ש**ביתורה"י**, שהיא החיות הרוחנית שמצטמצמת בתוך כל פרטי הבריאה, עיזי צירופיה וריבוי פרטיה של התורה, יורדת ומשתלשלת החיות לכל פרטי הבריאה בפעולותיהם המשונות והמשתנות זה מזה. **כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב** (שמות ד) בעת שמשה סירב ללכת למצרים בגלל אלו את ישראל, בטענה שאין לו כוח להמשיך את שלמות ארבעת חלקי הדיבור לעם ישראל בתוך הגלות כמבואר לעיל, אמר ה' למשה שאהרן אחיו ידבר במקומו אל העם: **"הוא יהיה לך לפה, וְאָמַת תְּהִיֶה לוֹ לְאֱלֹקִים"**, ו**תְּרוּמוֹ: לְרִבְי**, ומזה נלמד שהארת האמת של שם אֱלֹקִים היא הארת התורה שמאירה את האמת, שכל הפעולות המשתנות נמשכו ברצונו יתברך מאחד הפשוט.

וְזֶהוּ הנאמר על משה שיש לו כוח וגבורה לבטל את הטבע, בבחינת התפילה שהיא שם א'ל: "הוא יהיה לך לפה", כי יש למשה גם בחינת 'אלוקים' כביכול, **שֶׁבְּחֵינִית אֱלֹקִים בְּחֵינִית תּוֹרָה, הוא מאיר לפה** שהוא אהרן", **דְּהִינּוּ** להאיר **לְהַדְבּוֹר** את הארת האמת הזאת, שייכרו בכך שבאמת כל הפעולות המשוונות נמשכים אחד הפשוט ומקבלים פעיותם ממנו. ורק מצד ההסתרה והשקר הם נראים כנפרדים, ולכן יש צורך לעשות מופתים ולשנות את הטבע, **בִּי תֵרֵב** שאינו מוגע ומשליך את תלמידיו מלשמשו, **מוֹרֵךְ דָּרָךְ יִשְׂרָי** **לְתַלְמִדָיו** **וּתּוֹרָתוֹ**, שזו פסקי ההלכה שמתבררים מתוך כל הפעולות המשוונות שיש בתורה בעצמה, **שָׁזָה בְּחֵינִית** (נְקִדָּה ט"ו): **"אם תוציא יקר מוזלל כפי תהייה"**, שהוראת הרב לתלמידיו את הדרך הישרה שהיא דרך התשובה לשוב להשי"ת", זהו גילוי ההלכות מתוך כל בירורי התורה, שזה נחשב 'אם תוציא יקר מוזלל', שהוא גילוי האחדות הפשוט מתוך הפעולות המשוונות. **הוא**

^{זי ועל פי כלל ט"ז יש לבאר שהראיה הראשונה מדברת על החלק הראשון של האמת שכלול בשם הויה"ה שהוא המשכת הפעולה המשונה מאחדות הפשוט, ש'מה יצא' ומנשך היד"ב שהדבר זה הידבור, בבחינת 'ודבר דבר', כי בדיבור עיקר כל הפעולות המשוונות.}

^{הוראיה שהייה מלמדת על החלק השני של האמת שמתוך הארת האמת, מאירה האישיה בעצמה שניתן הפעולה המשונה (כמבואר בהל' פריקה וטעיה ד. טג), בבחינת 'ומה אישה משכלת', שהדעת של אחדותו יתברך מתגלה מתוך הפעולה המשונה ומאירה אותו, בבחינת 'אישה משכלת'.}

^{תי. כי בתחילה צריך להאיר שכל הפעולות המשוונות נמשכו מאחד הפשוט, שזה הארת האחדות 'בתוך' הפעולות המשוונות, אבל אחר כך צריך לגלות את אחדותו הפשוט 'מתוך' פעולות משונות, ודוק.}

^{מ. עיין ברשי' על הפסוק 'אם תוציא יקר מוזלל'.}

^{כ. עיין הויטב בליקוה'הל' ברכת הודאה ה"א.}

^{כא. כמבואר באריכות בהל' פריקה וטעיה ד. כג.}

^{כג. כי בתחילה התודה במהותה היא הארת אחדות הפשוט לבד, וההלכה מצד עצמה היא ריבוי פרטים ופעולות, בבחינת פעולות המשוונות, ואף על פי שבזוה"א כל בחינה כלולה משניהם, אבל הבחינה העיקרית של כל אחד מהם היא כ' (והק' היטב ע"פ כלל ז' וכלל ח'), ועי' החיבור השידורין ביניהם מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות המשוונות.}

^{כד. כמבואר משקרי התורה, שהיא הדעת האמתית שנעלמת בחלקי הבריאה.}

^{כה. כי עיני הדיבור הוא 'נהגה' ו'מלכות', כמו שנבואר לקמן שהעדיקים מנהיגים עם הדיבור כרונוטם.}

^{כו. שהיא הארת האמת הראשונה, שמוציאה ומפקיעה את תפיסת הפרייה הפשוטה שכלול הטבע הוא כוח נפרד, אבל עדיין אינה מגלה את אחדותו יתברך בתוך הטבע עצמו.}

^{כז. כמבואר בליקוה'הלכות כלאי בהמה ד. י. ועי' שיה מצד המקבלים שרוצים לקבל תודת סבת, אבל עיקר הרושט של הכח של התפילה הוא מצד ה'גבורה'.}

^{כח. כי עיקר הארת האמת, היא להמשיכה למטה בתוך השקרים הטוספים על הלב כאן בעולם.}

^{כט. על פי הפטש של פסוק זה מבואר שיעקב קרא את המובח בשם 'אל', ולפי כלל י"א המובח הוא התפילה, מכיוון שהקרובנות הם התפילות, כמבואר משקרי התורה באות א', ועל כן מובן שיעקב קרא לתפילה בשם 'אל', ועל כן מי שמתפלל באופן הזה נקרא בשם 'אל', ול כן עיקר גבורתו הוא מה שצמצם עצמו באופן כזה, שגם אנתנו נוכל לגלות את כוחו וגבורתו יותר מכל הנביאים שביעולם, ואכמ"ל.}

^{לא. עי'פ כלל טו יש לתבין מדוע הביא רבינו ב' ראיות לענין ביטול הגזירות ששייך לשם א'ל, ויתכן שהראיה השנייה לגבי משה רבינו, היא כעין הקדמה לדיבורי הללן שלמשה יש גם בחינת שם 'אלוקים', ע"ש.}

^{לב. ויש להעיר, שנהה בחלק הדיבור הראשון, שהוא דיבור של צדקה, משה רבינו טען לרבו פרטים בדברים אנוכי, והיינו שהיה למטה ממדרגת 'איש', ואילו כאן מבואר שבאמת רחוו של משה לבטל את הגזירות הוא מחמת שהיה במדרגת 'אם איש אל ויכו'ב' הדייני למעלה ממדרגת 'איש' טתם, כי זה מדרגת העשירים שקרובים למלכות, לבטל את גזירת המלך, (ואתה לואות ע"י ו'שליח' מטה המשיח משונות מאחדות הפשוט, וזה למעלה מספק א"ל ודוק)}

המשןן אות ד'

אחרי שהתבארו מהם 'ארבעה חלקי הדיבור' שהם בחינת ריבוע הדיבור, מגלה רבינו את עניינם של שלושות השמות שעל ידם מאירה האמת לארבעת חלקי הדיבור, וכיצד הארה זו מחברת בין כל החלקים ומשלימה אותם:

וְהָאָמֶת שהיא הארת אחדותו יתברך", **מֵאִיר קְרִבּוּעַ** **דְּהַבּוֹר הַנִּי"ל** שהוא התחברות כל ארבעת החלקים להנהגה אחת שלימה: **עַל יְדֵי שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הַנִּי"ל** כי בכל שם ושם מאירה האמת יותר בדרקות, עיזי שמגלה את אחדותו יתברך במדרגה גבוהה יותר. **שֶׁהֵם אֵל אֱלֹקִים ה'**, **שֶׁהֵם בְּחֵינִית: תְּפִלָּה - שם א'ל, וְתוֹרָה - שם 'אלוקים', וְשְׂדוּכִים וְזוּגִים - שם ה"י**.

השם הראשון הוא **א'ל**, **זֶה בְּחֵינִית תְּפִלָּה**, כלומר הארת האמת שמאירה בעולם, עיזי התפילה שבכוחה לשנות את הטבע, **בִּי מֵאִיר על יָם הַכֹּחַ**, ולמרות ששם זה מורה על 'סודי' הוא מורה על **כָּף הַיָּהוּ** הוא **תְּפִיק וְבַעַל הַיְכָלָת**, **וְעַל יְדֵי תְּפִלָּה** ההארה הזו מתגלה בעולם למטה". כי עיזי התפילה **נִקְרְאִין יִשְׂרָאֵל** גם כן **בְּשֵׁם א'ל** שהקב"ה מתגלה בתוקף כוחו עיזי שמתגלה כוחם של ישראל עיזי התפילה, **בְּבְחֵינִית** (מגלה י"ח): **'מִיַּנִּין שְׁקִרְאוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא לְעַעֲקֵב** **וְעַל** הדיינו שהאירה האמת של תוקף כוחו יתברך, למטה בעולם עיזי יעקב, כמו **שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּקְרָא לוֹ אֱלִי וְכוּי**, שעל פי דברי חז"ל הכוונה היא שה' קרא ליעקב א'ל.

וטעם הדבר שהכח מתגלה עיזי התפילה, **בִּי על יְדֵי תְּפִלָּה כְּבִיכוּל אֶנּוּ - כל אחד מישראל, לוקחין לעצמנו הפַח מִמֶּנּוּ יתְבַרַךְ** ודווקא זהו הגיטע של כוחו יתברך', **בִּי אֶנּוּ מְבַשְׁלִין גְּזוּרְתוֹי** ומשנים את הטבע שהוא שורש הגזירות, שכביכול יש מציאות של טבע נפרד ח"ו מאחדותו יתברך, ועיזי התפילה, שאנו מקבלים מה' יתברך בעצמו כוח לשנות את הטבע, אנתנו מגלים בעולם שכל הכוחות כולם הם רק של השי"ת, שהוא תקיף ובעל היכולת לעשות הכול כרצונו. **נִמְצָא שֶׁשֵׁם לִנּוּ** את היכולת לגלות את הַכֹּחַ של השי"ת בעולם, ולכן זה נקרא שהכוח הוא שלנו, **וְעַל כֵּן נִקְרְאִין יִשְׂרָאֵל** בעצמם בשם **"אֵל"** **על יְדֵי תְּפִלָּה, על שם הַפַּח** שהוא הארת האמת **כְּנִי"ל**, **וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רו"ל** (ירושלמי פְּנִיעוּת) **על הפסוק: "לא איש אל ויכו"ב שנדרש על משה רבינו"**, **שִׁילָא איש הוא אלא במדרגה יותר גבוהה מכן אנושי**, **בללל שְׁהוּא עָשָׂה דְבָרֵי אֵל כְּכֹזֵי** בכך שהוא המתיק את חרון אפו וביטל את גזירותיו.

בִּי על יְדֵי תְּפִלָּה אנו **מְבַשְׁלִין גְּזוּרְתוֹי** **יתְבַרַךְ** שזה כעין ביטול פעולות המשתנות, **וְאָזִי יִשְׂרָאֵל נִקְרְאִין א'ל, ומְשֵׁם מֵאִיר דְּהַבּוֹר** בהארת האמת של אחדותו יתברך, שבאמת לאמתיה כל הכוח והיכולת נמצאים רק בידי השי"ת, והשקר הוא על שמתעתע בעולם לחשוב שיש עוד כוח בלעדיו, **בְּבְחֵינִית** (מְגִילָה ט"ז): **"וּגְבוּרַתְךָ דְּבַרְיֵי** כי גבורתם

^{א. כמבואר משקרי התורה, שהיא הדעת האמתית שנעלמת בחלקי הבריאה.}

^{ב. כי עיני הדיבור הוא 'נהגה' ו'מלכות', כמו שנבואר לקמן שהעדיקים מנהיגים עם הדיבור כרונוטם.}

^{ג. שהיא הארת האמת הראשונה, שמוציאה ומפקיעה את תפיסת הפרייה הפשוטה שכלול הטבע הוא כוח נפרד, אבל עדיין אינה מגלה את אחדותו יתברך בתוך הטבע עצמו.}

^{ד. כמבואר בליקוה'הלכות כלאי בהמה ד. י. ועי' שיה מצד המקבלים שרוצים לקבל נדבת}

^{ה. אבל עיקר הרושט של הכח של התפילה הוא מצד ה'גבורה'.}

^{ז. כי עיקר הארת האמת, היא להמשיכה למטה בתוך השקרים הטוספים על הלב כאן בעולם.}

^{ז. על פי הפטש של פסוק זה מבואר שיעקב קרא את המובח בשם 'אל', ולפי כלל י"א המובח הוא התפילה, מכיוון שהקרובנות הם התפילות, כמבואר משקרי התורה באות א', ועל כן מובן שיעקב קרא לתפילה בשם 'אל', ועל כן מי שמתפלל באופן הזה נקרא בשם 'אל', ול כן עיקר גבורתו הוא מה שצמצם עצמו באופן כזה, שגם אנתנו נוכל לגלות את כוחו וגבורתו יותר מכל הנביאים שביעולם, ואכמ"ל.}

^{ח. עי'פ כלל טו יש לתבין מדוע הביא רבינו ב' ראיות לענין ביטול הגזירות ששייך לשם א'ל, ויתכן שהראיה השנייה לגבי משה רבינו, היא כעין הקדמה לדיבורי הללן שלמשה יש גם בחינת שם 'אלוקים', ע"ש.}

^{ט. ויש להעיר, שנהה בחלק הדיבור הראשון, שהוא דיבור של צדקה, משה רבינו טען 'לא איש אנוכי', והיינו שהוא למטה ממדרגת 'איש', ואילו כאן מבואר שבאמת כוחו של משה לבטל את הגזירות הוא מחמת שהיה במדרגת 'אם איש אל ויכו'ב' הדייני למעלה ממדרגת 'איש' טתם, כי זה מדרגת העשירים שקרובים למלכות, לבטל את גזירת המלך, (ואתה לואות ע"י ו'שליח' מטה המשיח משונות מאחדות הפשוט, וזה למעלה מספק א"ל ודוק)}

^{י. כן מבואר משקרי התורה, שרבינו מביא בתחילת התורה את שם 'אלותיהם', שם מבואר שמתוך התברבות הצרה האדם מכיר מחדש באמת, שקד בכוח'ל להושיעו מכל ידיו, ועל כן הקריא 'באמת' היא מתוך הכרה באחדות ה'.}

^{יא. מוהר"ת משווה את ג' קווי האמת לג' האבות, שכל אחד מהם הוסיף להאיר הארה נוספת ומיוחדת בעולם, ועל כן מובן שג' שמות אלו, כל אחד מהם מאיר בתוספת ושינוי על האהרה הקודמת.}

^{יב. הנה רבינו כותב סוף התורה ששם 'אלוקים' מורה בבחינתו על הפעולות המשתנות, ואם נתנה בשם זה מורה על 'תורה', ועיין הויטב במבואר המשולב למעלה שעל פי זה תתיישב הסתייה.}

^{יג. ויש לעיין מדוע אהרן אלו הושפע בדיבורו מגלות מצרים כמו משה, ואולי אפשר לומר על פי מהלך התורה, שששה הוא הלב שראה בצרתו של ישראל, כי הוא כביכול הכניס את עצמו לתוך השיעבוד, אבל אהרן היה משבט לוי שאלה היו כלל בתוך הגלות, ועל כן נאמר עליו 'וירא ושמת כלביו', ואכמ"ל.}

^{יד. עיין במזמור ק"ז על הפסוק 'וידרבים בדרך ישרה'.}

^{טו. כמבואר שם בפסוקים וברשי'.}

^{טז. עי' בליקוה'כלאי בהמה ה"ד ששם ה' הוא בתפארת, הממוז את שמות א'ל- 'אלוקים', שהם חסד וגבורה.}

בְּחֵינִית אָמֶת, בְּבְחֵינִית (מְלָאכִי ב'): **"תּוֹרַת אָמֶת הִיְתָה בְּפִיהוּ"**, שהלכה כמותו מחמת שזכה להארת האמת, שהשי"ת באמת ממשיך ומחיה את הפעולות המשוונות בעצמם, ומחמת שהוא סמוך וקרוב לה', בבחינת 'קרוב ה' לכל קוראיו, הוא יכול להאיר את זה גם באחרים:

עד כאן התבארו שני שמות שמאירים לדיבור. והנה הארת השם השלישי, מלבד מה שהיא השורש לשני השמות הראשונים, היא אף עושה שידוך וזיווג בין שני השמות הראשונים. מצד אחד בשם הויה"ה מתגלה יותר שהשי"ת יכול לבטל כל דבר בטבעי הבריאה, משום שהוא עצמו ההייה של כל הדברים, מצד שני מתגלה שאחדותו יתברך יכולה להתגלות מתוך כל הפעולות המשתנות ולהאיר מתוכם ע"י החיבור איתם"ט:

שם השלישי הוא ה' **ה' זֶה בְּחֵינִית שְׂדוּכִים** של שתי בחינות האמת המתגלות בשם 'אל' ובשם 'אלוקים', **בְּבְחֵינִית** (פְּרָאשִׁית כ"ד): **"מֵה' יִצְאָ הַדְּבָר"** שנאמר בשידוך של רבקה ליצחק, **בְּחֵינִית** (מְשַׁלִּי י"ט): **"יִזְמַח' אִישֶׁה מִשְׁקַלְתִּי"**, **וְהוּא**, הדיינו השידוך הזה של שני השמות שמתגלה בשם הויה"ה, הוא **בְּחֵינִית האָמֶת** העליונה שמאירה את החיבור של האחדות הפשוט בתוך הפעולות המשתנות ומתוכו", **בְּבְחֵינִית** מה שאמר אליעזר (פְּרָאשִׁית שֵׁם) על דרכי ההשגחה שְׁלִיְהוּהוּ באותו שידוך, **"אֲשֶׁר הִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ אָמֶת"**, שהיא הדרך של הרב שמורה ודורתו דרך ישרה, שעל ידה הוא מוציא יקר מוזלל, הדיינו את רבקה הצדיקה ממשפחת שרעים". **וְעַל יְדֵי השידוך הָזֶה** של התורה והתפילה שזה בחינת שידוכים, **נִשְׁלַם הַדְּבַדּוֹר** לגמרי, **בִּי (קְדוּשֵׁין מ"ט): 'עֲשֵׂרָה קִבְּיִן שִׁיחָה יִרְדוּ לְעוֹלָם**, שהם עשרה חלקי הדיבור שגולוו כביכול מתוך ארבעת החלקים הראשונים", **תְּשַׁעָה שְׁטָלוּ נְשִׁים** שהם עיקר הפעולות המשתנות"י, **וְאָחַד כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ**, כי הזוכר הוא בחינת אחדות הפשוט ביחס לאישה, **וְכֵן לֹא מִן שְׂרָיִן הַתְּקַשְׁרוּת** של שידוך בין תשעת החלקים, שהם הפעולות המשתנות, להארת האחדות הפשוטה, **אִיִן לְהַדְבּוֹר שְׁלֵמוֹת**, כי ההוראה וההלכה שהם התורה והתפילה"ב נפרדים זה מזה **אָבֵל כְּפִשְׁתַּקְשְׁרִיִן** התורה והתפילה, **נִתְחַבְּרִים וְנִשְׁלָמִים** כל העשרה חלקי הַדְּבַדּוֹר (שהם שתימות ד' חלק הדיבור), ואז התורה וההלכה צועים אחד ממש"י.

נִמְצָא, שֶׁשְׁעַל יְדֵי שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת הַנִּי"ל, שֶׁהֵם: אֵל, אֱלֹקִים, ה', שֶׁהֵם בְּחֵינִית תְּפִלָּה, תּוֹרָה, שְׂדוּכִים נִשְׁלַם הַדְּבַדּוֹר על יְדֵי הָאָמֶת שמאירה לכל ארבעה חלקי הדיבור, **הִינּוּ רִבּוּעַ הַדְּבַדּוֹר** **שֶׁשְׁשֵׁלֵם** להווייה אחת שלימה של דיבור שלם, **עַל יְדֵי הָאָמֶת כְּנִי"ל**, כי בתחילה הדיבור היה כעין ארבעה חלקים נפרדים, אבל עיזי הארת האמת מתחברים יחד כל חלקי הדיבור - לריבוע הדיבור:

^{המלך, (ואתה לואות י' ששלימות הבנת המשכת פעולות משונות מאחדות הפשוט, הוא לפעלה משכל אנושי) ודוק.}

^{ג. לא. כן מבואר משקרי התורה, שרבינו מביא בתחילת התורה את פרק ק"ז בתהילים, שם מבואר שמתוך התברבות הצרה האדם מכיר מחדש באמת, שקד בכוח'ל להושיעו מכל צרותיו, ועל כן הקריאה 'באמת' היא מתוך הכרה באחדות ה'.}

^{ד. מוהר"ת משווה את ג' קווי האמת לג' האבות, שכל אחד מהם הוסיף להאיר הארה נוספת ומיוחדת בעולם, ועל כן מובן שג' שמות אלו, כל אחד מהם מאיר בתוספת ושינוי על האהרה הקודמת.}

^{ה. הנה רבינו כותב סוף התורה ששם 'אלוקים' מורה בבחינתו על הפעולות המשתנות, ואם נתנה בשם זה מורה על 'תורה', ועיין הויטב במבואר המשולב למעלה שעל פי זה תתיישב הסתייה.}

^{ו. ויש לעיין מדוע אהרן אלו הושפע בדיבורו מגלות מצרים כמו משה, ואולי אפשר לומר על פי מהלך התורה, שמששה הוא הלב שראה בצרתו של ישראל, כי הוא כביכול הכניס את עצמו לתוך השיעבוד, אבל אהרן היה משבט לוי שאלה היו כלל בתוך הגלות, ועל כן נאמר עליו 'וירא ושמת כלביו', ואכמ"ל.}

^{ז. עיין במזמור ק"ז על הפסוק 'וידרבים בדרך ישרה'.}

^{ח. כמבואר שם בפסוקים וברשי'.}

^{ט. עי' בליקוה'כלאי בהמה ה"ד ששם ה' הוא בתפארת, הממוז את שמות א'ל- 'אלוקים', שהם חסד וגבורה.}

^{מ. ועל פי כלל ט"ז יש לבאר שהראיה הראשונה מדברת על החלק הראשון של האמת שכלול בשם הויה"ה שהוא המשכת הפעולה המשונה מאחדות הפשוט, ש'מה יצא' ומנשך היד"ב שהדבר זה הידבור, בבחינת 'ודבר דבר', כי בדיבור עיקר כל הפעולות המשוונות.}

^{הוראיה שהייה מלמדת על החלק השני של האמת שמתוך הארת האמת, מאירה האישיה בעצמה שניתן הפעולה המשונה (כמבואר בהל' פריקה וטעיה ד. טג), בבחינת 'ומה אישה משכלת', שהדעת של אחדותו יתברך מתגלה מתוך הפעולה המשונה ומאירה אותו, בבחינת 'אישה משכלת'.}

^{מא. כי בתחילה צריך להאיר שכל הפעולות המשוונות נמשכו מאחד הפשוט, שזה הארת האחדות 'בתוך' הפעולות המשוונות, אבל אחר כך צריך לגלות את אחדותו הפשוט 'מתוך' פעולות משונות, ודוק.}

^{מב. עיין ברשי' על הפסוק 'אם תוציא יקר מוזלל'.}

^{מג. עיין הויטב בליקוה'הל' ברכת הודאה ה"א.}

^{מד. כמבואר באריכות בהל' פריקה וטעיה ד. כג.}

^{מה. כמבואר בתפארות לחכמה' על התורה.}

^{מו. כי בתחילה התודה במהותה היא הארת אחדות הפשוט לבד, וההלכה מצד עצמה היא ריבוי פרטים ופעולות, בבחינת פעולות המשוונות, ואף על פי שבזוה"א כל בחינה כלולה משניהם, אבל הבחינה העיקרית של כל אחד מהם היא כ' (והק' היטב ע"פ כלל ז' וכלל ח'), ועי' החיבור השידורין ביניהם מתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות המשתנות.}

שיחת מתחברים

הפשוט. הוא מראה לנו שבשמיטה יש גם התגלות אחדות הפשוט, בכך שהכל נעשה הפקר ואין תבואה שמשויכת לאיזה אדם מסוים, דהיינו לאיזה פעולה משונה ספציפית.

דוד: נפלא! עכשיו בוא נעמיק יותר, לאיזה עוד עניינים בתורה אפשר לחבר את הנושאים המובאים בדברי מוהר"ת, ואולי נחדד את זה מזווית אחרת. הרי בשנה שאינה שנת שמיטה, יש לכל אחד את הרכוש שלו, האם יש לזה קשר כאן בתורה?

מאיר: נראה לי שאני מבין להיכן אתה חותר... אתה רוצה לומר שכל הסיפור הממוני כאן בתורה, עצם התפיסה שלכל אחד יש את הכסף שלו, שהוא שומר עליו מכל משמר, זה מגיע מהפירוד של הפעולות המשותפות... קלטתי אותך?

דוד: ממש כך. ולפי זה כל הענין של הצדקה, תמיך אורייתא, שמשם נולדים ההלכות, מקבל משמעות חדשה לגמרי. כי בעצם העשירים צריכים לוותר ולחסר ממנום כדי לגלות את ההלכות, בגלל שעצם חיסור הממון והחזרתו לשורשו, זה פעולה של ביטול כל הפעולות המשותפות והתכללותם באחדות הפשוט. ואז ממילא מובן גם כל הענין שהדיבור הראשון הוא דיבור של צדקה...

מאיר: אני חושב שלפי מה שאתה אומר, מובן עומק חדש במה שרבינו מביא את המאמר 'גלגל הוא שחור בעולם', שהכסף שהוא הדמים, יש לו כמו שבילים בכל הבריאה, והוא הולך וזו בכל הבריאה, כמו שחז"ל אומרים 'זוים' זה מלשון שהם 'זוים'. כי באמת הדמים זזים מאדם לרעהו כל הזמן, ויש בזה בחינת אחדות הפשוט שמתגלה מתוך פעולות המשתנות...

דוד: אבל באמת כל זמן שאנחנו כאן בעולם, אסור לנו להתנהג בהנהגת השמיטה ח"ו, רק בשנת השמיטה, כי עדיין לא התגלה מלכות ה' בעולם בשלמות, ולכן יש לכל אחד את הרכוש ששייך לו, אנחנו לא קומוניסטים שהכל שייך לכולם...

מאיר: זה מדהים, כי לפי מה שהדגשתי עכשיו מובן, שלמרות שהסטרא אחרא היא בדרך כלל מזוהה עם התגברות הפעולות המשותפות, אבל דווקא כאשר היא מתגברת מאוד, אז היא באה בגניבה, בבחינת 'אנשי דמים ישאו תם', אנשי דמים מלשון גנבים...

דוד: לסיכום שיחתנו, כל קטע בליקוטי הלכות דורש התבוננות, וכך נוכל לדלות אינסוף תובנות חדשות בקשרי התורה, ברוך ה' יש לנו עוד חודש שלם לעשות את זה כמו שצריך...

מאיר: נכון, הוא העתיק את כל המחברות וערך את הכל לדפוס, וכשהוא סיים, מוהר"ת שאל אותו, 'הרגשת בספרי התנוצצות אלוקות?' ור' אברהם בר' נחמן מספר, שבאמת כמה פעמים באמצע הכתיבה, מרוב הזריחה וההתנוצצות שהיה עליו, הוא היה מוכרח להפסיק ולהניח את העט!

דוד: אז קל וחומר כשאנחנו לומדים כל שורה וקטע הדק היטב, בוודאי אפשר להגיע כמעט לביטול הבחירה...

מאיר: דוד, זה נשמע שאתה עמוק עמוק בפנים...

דוד: אני מודה לה' שהוא זימן לי חבר טוב שהכניס אותי לזה, אני לומד כל קטע ושואל את עצמי, מה מוהר"ת כתב, מסכם, ומנסה להבין את החידוש הסמוי.

מאיר: מה הפירוש 'חידוש סמוי'?

דוד: יש הרבה רבדים לכל ביאור בליקוטי הלכות, ובכל אחד מהם מתגלה חידוש סמוי, אני ניסה לתת לך דוגמה או שתיים בלי להיכנס לכל העניין.

מאיר: אתה רוצה לקרוא בפנים, או שאתה כבר זוכר בעל פה... אני כבר עם ספר פתוח.

דוד: תקרא את תחילת סעיף ו' -

מאיר: טוב נתחיל... 'וזהו בחינת הפקדו, כי עקר דין הפקדו נלקח משמטה, כמבאר בגמרא שלמדו מפקדו והשביעית תשקטנה ונטשתה, וכמבאר בשלחן ערוך שצריך להפקיר פשמיטה. וכל ענין שמטה הוא בחינת שבת כמו שכתוב, שנת שבתון יהיה לארץ וכמו שפרש רש"י, כמו שבת בראשית. הינו שבשנה השביעית נמשך קדושת שבת על הארץ, ועל פה כל הפרות ותבואת הארץ הם הפקדו לכל, כי מתבטלין כל הפעולות משתנות וכל הדעות משנות ונקללין באחריות הפשוט ועל פה כל התבואה הפקדו לכל. כי אסור שיהיה שום הפקדו ושנוי דעה על התבואה בשנה השביעית, לומר שזאת התבואה שנה לבשל שדה זה, וזאת התבואה שנה לבשל שדה אחר, שיהיו בחינת פעולות משתנות ושנוי דעות, כי עכשו הכל שוין, כי נקללת הארץ אז בבחינת שבת ששם נקללין כל הפעולות משתנות יחד באחריות הפשוט, ששם הכל נקלליו יחד. ואסור שיהיה שום שנוי דעה והפקדו ביניהם'...

דוד: תעצור כאן. שים לב, שר' נתן מליבש את כל הענין של שביטה והפקדו בשמיטה, לשני מושגים ועניינים שמתחברים יחד בתורה, נכון?

מאיר: נכון. הוא בעצם לוקח את הרעיון של שמיטה שזה כמו שבת כללית של הבריאה, והרי שבת היא התגלות אחדות

דוד: מה נשמע מאיר?

מאיר: ברוך ה', נראה לי שמיצית.

דוד: את מה מיצית? את החיים?

מאיר: חס וחלילה, איך שייך למצות את החיים?

דוד: אז את מה, את העולם הזה?

מאיר: לא, אחי היקר, את תורה ב'.

דוד: מאיר, די נו... אתה רציני?!

מאיר: באמת, אני לאחרונה פותח את התורה ומרגיש קצת תחושת מיצוי. למדתי, הלכתי, מאוד התקדמתי איתה, ונתחתי לי כל מיני שערים. אבל נגיד את זה כך, אני צריך התחדשות...

דוד: אז תגיד ככה... אבל בפעם הקודמת שדיברנו, הגענו למסקנה שיש כאן כל כך הרבה ליקוטי הלכות. אתה רוצה להגיד לי שערבת על כל ההלכות כמו שצריך?

מאיר: מה זה כמו שצריך, למדתי את הלכות פריקה וטעינה הלכה ד' - פעמיים!

דוד: וכמה זמן לקח לך?

מאיר: כל פעם משהו כמו ששתיים...

דוד: יפה מאוד, אבל לעניות דעתי זה רק הכנה למהלך הבא. **מאיר:** מה המהלך?

דוד: ללמוד פעם אחת את ההלכה ביסודיות, כמעט כמו שלומדים תורה בליקוטי מוהר"ן, סעיף אחרי סעיף. זה לוקח הרבה יותר זמן, אבל זה גן עדן משתלם...

מאיר: וואו. זה להשקיע המון המון זמן.

דוד: סליחה מאיר, אבל אתה טועה בגדול. כי אתה מסתכל על זה שיש השקעה של זמן - וקצירת הפירות היא רק עתידית. אבל אני מתכוין לכך שעצם הזמן שאתה משקיע, הוא גם הזמן שאתה נמצא בגן עדן, חוץ ממה שאתה קוטף פירות לחיים נצחיים.

מאיר: הבנתי מה אתה אומר. אתה בעצם טוען שאני לומד כדי להוציא חידושים או עצות, אבל אני לא נהנה תוך כדי הלימוד, אני לא חווה תוך כדי את ההתנוצצות אלוקות שר' נתן דיבר עליה.

דוד: אתה בוודאי מתכוון לשיחה הידועה שמוהר"ת אמר לר' נחמן טולטשינער...

לבנה בחידושה

ליקוטי הלכות כאספקלריא המאירה

הדרך לצאת מהערה

1. להתרחק בשביל להתקרב...

במאמר הקודם התעמקנו בדברי מוהר"ת בהלכות כלאי בהמה, והתעכבנו על דקדוק הלשון של מוהר"ת. הפעם אנו עוברים יחד עם ציבור הלומדים להלכות פריקה וטעינה הלכה ד'. אולם בשונה מהמאמר הקודם, במאמר הנוכחי נשוב להתבונן בדברי מוהר"ת מרחוק, מלמעלה.

מה הפירוש מרחוק?

מי שמשתמש מדי פעם במצלמה, מכיר את ה'זום'. לכל מצלמה יש את היכולת להתקרב בצילום אל האובייקט בו היא רוצה להתמקד, ולראות את כל פרטיו מקרוב. אבל מצד שני, לפעמים הצלם רוצה להרחיב את התמונה, כדי שיראו עוד פרטים מסביב לאותו אובייקט, ואז מרחב התמונה גדל.

לשתי המצבים האלו קוראים בלע"ז: 'זום אין' - מסתכלים מקרוב. ו'זום אוט' - מתרחקים כדי להסתכל על התמונה הרחבה.

2. אהבה כסמל לאחדות

עכשיו, ננסה להסתכל מרחוק על התמונה הכללית של הלכות פריקה וטעינה, ולשאול את עצמנו, מה אנו רואים?

מוהר"ת מתחיל את ההלכה במצוות 'פריקה וטעינה', שבה מתבאר יסוד האהבה והחיבור בין יהודי לחבירו. ובה נמצא השורש של כל המצוות שבין אדם לחבירו.

הענין הזה של חיבור ואחדות, אהבה ושלוש בין ישראל, נמצא בסוף התורה. רבינו מדבר על כך שההלכה נפסקת כמו הרבים כדי שלא תתרבה המחלוקת בישראל. ומוסיף להסביר שכאשר יש אחדות ושלוש למטה - גם למעלה מתגלה אחדותו יתברך.

אך כשנתבונן בדברי מוהר"ת, נשים לב לקשר הנפלא שיוצא מדבריו:

אחת השאלות שמלוות אותנו לאורך כל תורה ב' היא, 'מהי הדרך לצאת מהצרות?'

רבינו מדבר על המצב של היציאה מהצרה, ואפילו מרמז שזה תלוי בעבודת ההודאה. אבל למרות זאת, גם את ההודאה קשה מאוד לעשות כאשר הדמים שוטפים על הלב, וחונקים את הנשימה...

3. לעזור לשני - יעזור לי

אבל מוהר"ת מגלה, שבקשרי התורה רבינו מרמז על כך שכאשר יהודי מתחבר עם רעהו, יוצא ששני יהודים עומדים ביחד מול הצרה והקושי. ואז, אפשר לצאת מהצרה, היות שמתגלה האחדות הפשוט בתוך הפעולות המשותפות.

כלומר, בקשרי התורה, רבינו מגלה מה צריך לעשות כדי לצאת מהצרה, כל אחד כפי עניו. לפעמים צריך לפרוק את המטען הכבד של הצרות, ולשתף חבר במה שעובר עליך. ואם יש כעס, שנאה או מחלוקת, צריך לנסות לפתור את זה בדרכי שלום. ולעומת זאת אם רואים מישהו שסובל, צריך לנסות להתאחד איתו, להסתכל עליו בעין טובה, ולנסות לעזור לו לפרוק מעליו את צרותיו.

'וזהו בחינת מה שהזכיר ביותר אצל מצות עיב תעזוב, שיעיב השנאה שבלבו על חברו, ויפסק עמו. כי עקר הניסורים שיש לאדם מקבצת המשאוי הכל נמשך על ידי שלא יזהר לקשר קראוי כל הפעולות משתנות לאחריות הפשוט. כי כל הניסורים שיש לאדם ח"ו נמשך ונמשך וממון רח"ל, כלם הם בחינת משאוי, כי הניסורים הם כנגד רצונו והם קמשאוי קבדה עליו, וכלם מקבצת פעולות משתנות, כשאנו משתדל לגלות ולהאיר בהם בחינת אחריות הפשוט, שאז מתקברים רבוי השנויים, ואינם מתנהגים כפסד הראוי להם משך שם, שמשם כל קבצת המשאוי וכל הניסורים ח"ו. על פה הזכיר התנ"ך שיעיב השנאה שבלבו על חברו, כי עקר העיובה והעננה שיעורו בענין המשאוי, הוא על ידי עיבת השנאה וקפזת האהבה. הינו על ידי בטול המחלוקת ושנוי דעות, שכל זה נקלליו באהבה בקבצת אחריות הפשוט, שכל מה שישאר נקלליו יחד ביותר אהבה ורעות, נתגלה יותר בחינת אחריות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שכל זה מתבטלין כל קבצת המשאוי וכל הניסורים, כי נמשך נקחה על הכל'.

הידושיא רבא

עדכונים וחדשות מבית 'מחברים'

הלכה כרבים - חבורות חדשות בישיבות

בנוסף לרשת הכוללים 'מתיבתא דרב נחמן' המופעלת על ידי 'לטייל בתורתו', קיימות במקביל חבורות מיוחדות בהיכלי הישיבות הקדושות ללימוד התורה הזמנית.

במסגרת החבורות מתאספים בחורי א"ש ומבקשי ה' הלומדים בישיבה, לשעת לימוד יומית קבועה, שמתקיימת בדרך כלל בשעות בין הסדרים. אחת לשבוע מתקבצים הבחורים יחד לשיעור שבועי בתורה הזמנית.

בישיבת טשעבין המעטירה הוקמה חבורה בשפת האידיש, ובכל שבוע נסר שיעור מפי הר"ר שמואל חזן הי"ו, השיעור מתקיים בימי חמישי בביה"ח פאר הנחל בשעה 14:20. הנציג בישיבה הוא הבה"ח מאיר קוגל.

לפרוק ולהיטען - מתחילים ליקוטי הלכות

אלפי המטיילים בתורה ב', שזכו להדבק במשך למעלה מחודשיים במאמר הקדוש 'ימי תנוכה'. החלו ללמוד את רזי הפנימיות שמתגלה בגן העדן - ליקוטי הלכות, ולגלות בדברי קדשו עצות חדשות להמשיך על ידם את הגאולה.

ההלכה הנלמדת בצוותא על ידי כלל חברי 'לטייל בתורתו' היא הלכות פריקה וטעינה הלכה ד', וזוכים לפרוק את היסורים והעצבות, ולהיטען באהבה ובשמחה - כדברי מוהר"ת בהלכה זו.

הקונטרס המפואר "הלכות פריקה וטעינה הלכה ד'", חולק בנקודות ההפצה ובבתי הכנסת 'ברסלב', וכן ניתן להשיגו גם אצל נציגי 'לטייל בתורתו'.

מתיבתא דרב נחמן ב'אומן' - לבני הנוערים

המחזה המפעים שמתרחש מדי יום בציון הקדוש באומן, מכה הדים ומעורר התפעלות בכל יום מחדש. כאשר כל באי הציון, הן האורחים והן הקבועים מק"ק אומן, מתאספים בכנישתא חדא ללימוד בתורה הזמנית במסגרת כולל 'מתיבתא דרב נחמן'.

ועתה התחדש חידוש בבית המדרש, כאשר גם בחורי ישיבות גדולות שנוסעים לאומן, זוכים להשתתף בסדר הלימוד המיוחד, ואף מקבלים מילגה יומית כאברכים.

תמונה מחברת

< שיעור בתורה הזמנית בישיבת 'אש התורה' בעיר העתיקה-ירושלים

האם החיים שלך השתנו בעקבות ההליכה עם תורה?

ממש כך. הבעל שם טוב הקדוש אומר, שכשם שהמחשבה יוצרת את העולם הפנימי, כך היא מגדירה את מיקומו בעולם החיצוני. כלומר, המקום שבו האדם חושב - הוא המקום שבו הוא נמצא באמת. ומאז שהתחלתי ללכת עם התורות בעיון, הראש שלי תפוס כל היום עם התורה של רבינו. ובתורה של רבינו - שם אני נמצא.

לדוגמא, כעת הולכים עם תורה ב', ובתורה הזו יש התגלות עצומה מהאור של שבת קודש. ומאז שהתחלנו ללכת עם התורה הזו - אני ממש מתחבר לתפילות של שבת. החל מה'כגוונא' שנאמר לפני תפילת מעריב, שבו נאמר ללא כוונת הלב, אבל כיום כשאני אומר את המילים "שבת אתאחדת ברזא דאחד" אני ממש מתחבר לזה, כי שבת היא התגלות האחדות הפשוט.

כך גם חודרת ההבנה למילים: 'קודשא בריך הוא אחד, לעילא לא יתיב על כורסיא דיקריה עד דאתעבירת איהו ברזא דאחד', כי את שלימות הדיבור רבינו לומד מהפסוק 'וכן כסאך מאו' ועל ידו אפשר להמשיך את האחדות הפשוט.

אלו קשיים או אתגרים אתה פוגש במהלך הלימוד?

בחיי מוהר"ן כתוב שהתורה של רבינו זה כמו ארמון, שיכולים להכנס ממנו לחדרים נוספים, ועליות פנימיות, עד לאין שיעור, וזה באמת התענוג הגדול כשהולכים עם תורה בעיון.

אבל האמת היא, שלא תמיד החדרים האלו פתוחים, כי את התורה של רבינו אי אפשר ללמוד באופן פשוט, התורה שלו היא כעין כתב חידה סתום, שצריך לעמול הרבה עד שמשגים בה איהו השגה, ובפרט שמוהר"ת כתב בהקדמת ליקוטי מוהר"ן שכל תורה ותורה מדברת מכונות מיוחדות מאיזה מצוה ומשער מיוחד מהעץ חיים, ולפעמים החדרים והעליות סתומים וחתומים בפנינו.

כשאני נתקל בקושי כזה אני נזכר בעיקר, שהרי העיקר הוא שמגיעים לארמון שמתוכו יוצאים החדרים והעליות, ואם כן אני יכול להתענג בלי סוף מהארמון עצמו, להנות מהחכמה שנמצאת בכל פינה שלו, ולהאיר את עצמי מאורו הוה. דווקא כאשר מסתכלים על התורה מרחוק, ורואים את התמונה הכוללת, אז הרעיון העיקרי מחלחל עמוק בנשמה, ומאיר באור גדול.

כלומר, בכל תורה יש מסר מרכזי שרבינו נותן לנו, למשל בתורה ב' זה הענין של גילוי אחדות פשוט מתוך פעולות משתנות, וכן הענין של ההלל וההודאה, שזה למעשה הארמון שאפשר לחיות איתו חיים טובים!

יש לך מסר מיוחד לאלפי המטיילים בתורה ב'?

הספר ליקוטי מוהר"ן נדפס לפני למעלה ממאתיים שנה, אך מאז כמעט ולא נגעו באמת בחכמה שנמצאת בו אפילו בפשט ממש, והוא ממש עומד ומחכה לכל אחד ואחד מאיתנו. משמים סייעו בידינו שדווקא ברור האחרון מתעוררים לגלות סגולה לעם סגולה, ולהאיר לנו מעט דמעט מהחכמה העצומה שבתוכו, שיכולה להאיר את כל הנפשות - גם העייפות ביותר!

לכן מוטלת עלינו העבודה הקדושה הזו, לברר מקחו של צדיק, ולגלות ולהוציא עצות נפלאות וקדושות מתוך מאמריו, ובוזא נאיר את הליקוטי מוהר"ן לכל העולם, ונסייע בכך לקרב את ביאת משיח צדקנו.

הרב משולם דוידוביץ
גיל: 28
מקום מגורים: בני ברק
עיסוק: כולל הוראה

איך החלה ההכרות שלך עם תורת רבינו?

אני משתייך ב"ה לקהילת דושינסקיא, וכבר בהיותי בחור צעיר בישיבה קטנה, זכיתי להתוודע לאור האורות.

באותם ימים לא הכרתי את ברסלב בכלל, אך בישיבה הכרתי מקרוב חברים שנמנו על חסידי ברסלב. ראיתי על פניהם של חבריי אור פנימי שבקע מתוכם, וחשתי שישנו סוד מיוחד שהם אוצרים בקרבם, והשתוקקתי לדעת מהו.

כאשר זכיתי לשמוע מהם על העצה הנפלאה של 'התבודדות', היה זה בשבילי עולם ומלואו. הייתי מלא שמחה מכך שאפשר להיות קרוב כל כך לה', לדבר איתו ולשפוף לפניו את הלב.

במשך הזמן זכיתי להכיר את ספרי רבינו הקדוש, שהם היו בשבילי ממש נחל נובע מקור חכמה כפשוטו. שאבתי חיזוק רב מתורתיו הקדושות, מהשיחות, ומהדיבורים המחזקים.

ניצד התחברת לראשונה לתורה בעיון?

שמעתי בצעירותי מחסידי ברסלב על המושג 'תורה בעיון', ולמרות שכבר זכיתי לקבל מהאור של רבינו והייתי קשור לעצותיו הקדושות, הבנתי שיש לי כאן הזדמנות להתחבר לדעת של רבינו ממש.

התחלתי ללכת עם תורה א' ולאחר מכן עם תורה ב', באותו זמן זכיתי לשמוע שיעורים על התורות מהרה"צ ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א. בשיעורים הללו קיבלתי הרבה דעת בתורה של רבינו, וראיתי כיצד כל דיבור של רבינו מתקשר עם כל דברי חז"ל, בבבלי בירושלמי במדרשים ובווהר.

אך את התנופה העיקרית קיבלתי לאחר שפגשתי את 'לטייל בתורתו', לאחר שידדי הר"ר צבי גוטליב סיפר לי שבלימוד 'תורה בעיון' יש דרגה נוספת שנקראת 'הליכה עם תורה', שהיא ממש ענין אחר לגמרי, זה ממש להכניס את התורה של רבינו לחיי היומיום.

כך הגעתי לכולל של לטייל בתורתו, טעמתי מיערת הדבש ואורו עיני. כי כשהולכים בפועל עם התורה, זוכים לאט לאט לפענח את הפנימיות שרבינו רוצה להנחיל לנו, בתוך הרמזים והקשרים שבונים את המארג של התורה. מגלים איך שכל פרק בתורה קשור לכל המהלך הכללי, והבנתי שזה דבר אחר לגמרי...

קיבלתי כלים איך ללמוד בעיון אמיתי, עיון שאכן מוליד חידושים רבים, כאשר כל קשר שמוצאים בתורה מוליד חידוש נוסף, והוא בעצם ההוכחה שזו דרך הלימוד האמיתית.